

Bærum kommune

post@baerum.kommune.no

Bekkestua, 28.05.2024

Innspill - Planstrategi for Bærum 2024 - 2027

Naturvernforbundet i Bærum ønsker å gi noen innspill til forslaget til planstrategi, som etter planen skal vedtas av Kommunestyret 19. juni.

Bred involvering av og samarbeid med alle parter i kommunen bidrar til å forankre planer og utviklingsbehov. Vi synes derfor det er synd at forslag til planstrategi ikke er lagt ut på en normal høring, slik mange andre kommuner i Akershus har valgt å gjøre.

Utfordringer

Vi står midt i en naturkrise og en klimakrise. Den internasjonale naturavtalen som ble besluttet i Montreal i desember 2022 skal hjelpe oss å løse naturkrisen. Sammen med resten av verden skal Norge følge opp 2030-målene om 30 prosent bevaring av land og hav og at 30 prosent av naturen som i dag er ødelagt, skal restaureres. Å ta vare på naturen er en forutsetning for å kunne motvirke klimaendringene. I tillegg er naturen en kilde til forbedret fysisk og psykisk helse. Derfor er det å ta vare på naturen ikke bare avgjørende for naturen i seg selv, men også for menneskers fremtid, helse og trivsel. All natur ligger i en kommune, og alle klimautslipp skjer i en kommune. Kommunene er sentrale for å møte krisene!

Vi mener at kunnskapsgrunnlaget for planstrategien på en god måte viser fram de utfordringene Bærum står overfor. Vi slutter oss til de tre hovedpunktene i klima- og miljøkapitlet. Kommunen ligger ikke an til å nå sine egne klimamål, den unike naturen er under stort press og tilstanden i Oslofjorden er alvorlig.

Vi er skuffet over at planstrategien i liten grad tar opp hvordan Bærum skal møte disse utfordringene.

Vårt viktigste innspill er at også klima og miljø må være et overordnet satsingsområde i kommunestyreperioden.

Planbehov

Vi tar til etterretning at Kommunedirektøren anbefaler at kommuneplanen (samfunnsdel og arealdel) ikke revideres, og at oppfølging av underliggende planer prioriteres i perioden. Det er imidlertid vanskelig å finne en oversikt over hvilke planer og strategier som gjelder, eller er under arbeid. Det gjør det vanskeligere å vurdere i hvilken grad det tas tak i de utfordringene kunnskapsgrunnlaget for planstrategien peker på. Gjennomføring av planer, som klimaplan og temaplan for naturmangfold, krever ressurser. Derfor henger det ikke sammen at de overordnede prioriteringene til kommunen bare knyttes til arbeid med nye planer.

Utfordring 1: Bærum når ikke sine egne klimamål

Planstrategien legger opp til at klimastrategien skal revideres i siste del av planperioden. Vi mener dette må gjennomføres så snart som mulig. Dette vil gjøre det enklere å sikre at målene kan nås.

Utfordring 2: Naturen er under press

Bærum kommunes geologi og den skjermede beliggenheten innerst i Oslofjorden er grunnlag for naturmangfold av nasjonal og internasjonal verdi, og Bærum har et av Norges rikeste naturmangfold. Mange truede naturtyper og arter finnes her, noe som gir kommunen et særlig ansvar.

Planstrategien må belyse hvordan 2030-målene i naturavtalen skal følges opp i kommunens planlegging. Dette er også anbefalt i Regjeringens¹ og Statsforvalteren² sine forventningsbrev til kommunal planlegging i 2024. Hvordan vil Bærum kommune bidra til at Norge når mål om 30 pst vern og 30 pst restaurering av ødelagt natur? Kommunen kan ikke ha lavere ambisjoner enn naturavtalen!

Ytterligere vern kan skje både gjennom kommunens egen planlegging, og ved å ta initiativ overfor statlige myndigheter når det gjelder vern etter naturmangfoldloven. Vi mener fortsatt at kommunen må bidra til at Tanumplatået vernes som landskapsvernområde, og at Engervannet og Løkkeåsen vernes som naturreservater. Vi ønsker også at Gåsungene gis vern som reservat, jf. vårt innspill til handlingsplanen for naturmangfold.

FN har utpekt 2021-2030 til verdens tiår for restaurering av økosystemer. I naturavtalen setter verden seg et mål om å restaurere 30 prosent av forringet eller ødelagt natur. Vi er enige i det som står i kunnskapsgrunnlaget, om at restaurering ikke kan erstatte natur som går tapt til utbygging. Men Bærum må likevel lage en tydelig og ambisiøs plan for restaurering, som bl.a. omfatter åpning av bekker, sikring og styrking av kantsoner, restaurering av ålegrasenger og ytterligere restaurering av myr. Dette er nødvendig også for å bidra til å forbedre tilstanden i Oslofjorden. I tillegg er det en oppfølging av handlingsplanen for naturmangfold (som ennå ikke ser ut til å være innarbeidet i

¹ [Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2023](#), Regjeringen

² [Forventninger til kommunal planlegging 2024](#), Statsforvalteren i Oslo og Viken

temaplanen), der står det: «Gjennomføre restaureringsprosjekter i tråd med FNs naturavtale». Se eksempel fra Nordre Follo kommune³.

Bærum er i ferd med å utarbeide en ny flerbruksplan for kommunens skoger. Denne må også legge hensyn til natur og det enkle friluftslivet til grunn.

Utfordring 3: Tilstanden i Oslofjorden

Kystsonen er viktig leveområde for planter og dyr, og brukes mye til friluftsliv og rekreasjon. Det er et stort press på arealene, og ulike interesser konkurrerer ofte om de samme områdene. Vi vil gjenta at vi mener **det er behov for å utarbeide en kommunedelplan for kystsonen** i Bærum. Dette vil være et godt virkemiddel for å avveie mange av de arealkonfliktene og utfordringene man står ovenfor i strandsonen. Det kan også bidra inn i arbeidet med å redde Oslofjorden. Se eksempel fra Sarpsborg kommune⁴.

Vi ser fram til handlingsplanen for kantsoner langs vassdrag, som er varslet i 2024. Bedre kantsoner er viktige for å bedre tilstanden i fjorden, og er samtidig et tiltak for naturrestaurering.

Andre viktige vurderinger

Vern av dyrket mark

Jordbruksjorda i Bærum er av god kvalitet, men har vært utsatt for massiv nedbygging. Vi ser fram til Temaplanen for landbruk, som er varslet i 2024. Vi legger til grunn at den vil sikre gjenværende jordarealer, og redusere bruken av dyrket mark til plenproduksjon.

En god grønnstruktur

Kommunen planlegger en rekke planer der vurdering av grønnstruktur må inngå. Dette gjelder Helhetlig boligplan, Barn og Unge, Aldersvennlig samfunn, Plan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv, og ikke minst revidert Klimaplan.

Grønnstrukturen er viktig for naturmangfold, for nærfriluftsliv, lek og rekreasjon, og den er et viktig grunnlag for miljøvennlig transport til fots og med sykkel. Sammenhengende vegetasjonsbelter er en velegnet naturbasert løsning for å beskytte mot økte mengder overvann og andre virkninger av et endret klima. Trær og busker bidrar til å rense luften, og til å kaste skygge på varme dager. Grøntområdene i byer og tettsteder har stor betydning for bylandskap, trivsel og helse.

Gjennomfør planvask

Bærum skal ifølge kommuneplanen ta sin del av befolkningsveksten i Oslo-området. Da er utbyggingsreserven mye større enn behovet. Temaplanen for naturmangfold viser til at

³ [Arealnøytralitet, Nordre Follo kommune](#) og [oversikt over restaurerbar natur i Nordre Follo](#)

⁴ [Kystsonenplan 2022-2024](#), Sarpsborg kommune

kommunen kan revidere eldre reguleringsplaner (f.eks. før 2009) som ikke ivaretar naturmangfold. Bærum ser ut til å ha startet en slik gjennomgang i Plahteskogen, andre områder må følge. Kommunen kan også erstatningsfritt omregulere gamle reguleringsplaner tilbake til natur og friluftsliv, så lenge det ikke er gitt byggetillatelse.

Kommunen må i planstrategien legge opp til at gamle og helt eller delvis urealiserte reguleringsplaner skal endres eller oppheves. I uregulerte områder med store naturverdier må kommunen sette i gang planarbeid for å verne naturmangfold, noe som vil være et godt bidrag for å følge opp FNs naturavtale.

Arealnøytralitet

Kunnskapsgrunnlaget sier følgende: «Arealnøytralitet; det å slutte å forbruke urørte naturområder og heller gjenbruke allerede bebygde arealer, er et premiss for å stanse tapet av naturmangfold. Arealnøytralitet må også gjelde i sjø.»

Dette er vi helt enige i. **Bærum må sette et tydelig mål om å bli en arealnøytral kommune.**

I forslaget til planstrategi står det at «Om arealnøytralitet skal legges inn som en målsetting, eventuelt sammen med krav om økologisk kompensasjon, må dette gjøres ved revisjon av KPA.» Det kan umulig være noe i veien for at kommunestyret bestemmer seg for å legge arealnøytralitet til grunn i sin arealplanlegging, uten å revidere kommuneplanens arealdel!

Vennlig hilsen

Kari Balke Øiseth (sign.)
styreleder